

Vy från Stadsparken

I Borås växte en ny samhällsklass fram i spåren av det nya industrisamhället. Det nya industriborgerskapet bestod av ett antal familjer som inspirerades av umgängeslivet i Europas och Sveriges storstäder. De hade en livsstil som ställde helt nya krav på bostäders funktion, storlek och komfort. På bilden ser vi två välmående företrädare för stadens nya ekonomiska elit en paus i den nyanlagda stadsparken. I bakgrunden syns Viskan vid Söderbro samt några av fabrikerna som utgjorde grunden för det nya livet. Tegelbyggnaderna för Tricotfabriken och Åkerlunds spinneri till höger utgjorde en imponerande syn vid sekelskiftet 1900. Industrialismens genombrott i slutet av 1800-talet gav upphov till en intensiv bygnadsverksamhet i våra större städer. Av sten, trä, tegel och puts byggdes ett stort antal byggnader med rent hantverksmässiga metoder och jämför man i dag hur fabriksbyggnaderna ser ut så har man inte lagt någon energi på något hantverk överhuvudtaget utan det är bara raka och platta lådor, det gäller även de nya bostadshusen som man bygger i dagens läge och höga ska det vara. Nu är det tal om att bygga mittemot Åkerlunds spinneri ett par höghus och det gamla spinneriet kommer att försvinna helt. Man har byggt byggnader vid två sidor av spinneriet och den tredje sidan går stadsmotorvägen och nu blir det högre hus på andra sidan av Druveforsvägen om de får som de vill.

Den övervägande delen av husen var flerbostadshus men också kommersiella byggnader som exempel banker och i vissa fall även institutionsbyggnader uppfördes i städernas centrala kvarter under perioden 1880-1930. Bebyggelsen skapade en helt ny stadsbild och begreppet stenstad brukar allmänt användas som ett samlingsnamn för att beskriva denna epok i svenskt stadsbyggande. Under 1890-talet började den svenska ekonomin gå på högvarv, samhället förändrades snabbare än någonsin tidigare och ett nytt Sverige trädde fram. Den stora konst- och industriutställningen i Stockholm år 1887 gav ytterligare skjuts åt utvecklingen, vilket gav landet ökat självförtroende. Utställningen skulle visa omvärlden att Sverige inte längre var ett underutvecklat bondeland utan en expansiv industrination. Textilindustrin i Borås blev naturligtvis en del av denna del i denna positiva utveckling och staden inledde en framgångsepok som skulle vara i drygt 70 år. Den senare delen av 1880-talet har av en del kännare kallats för den svenska folkvandringens tid. Hundratusentals människor bröt upp från landsbygden och jordbruket för att söka sig in till städerna och arbeten inom

industrin. Många svenskar valde samtidigt att emigrera och lämna Sverige som vid den här tiden var ett land som inte kunde föda sina barn. Mellan 1890-1905 ökade befolkningen i Borås från 8106 till 18 539 invånare vilket innebar att Borås vid sidan om Stockholm var landets snabbast växande stad. De flesta av de nyinflyttade var som sagt lantarbetare som lämnade landsbygden för att söka arbeta och lycka i staden. De enkla arbetarfamiljerna hänvisades till trånga bostäder i nybyggda arbetarförorter som Norrby, Landala och Brodal och kunde normalt sett bara drömma om att kunna bosätta sig i den nya tidens stenstadshus.

I den lilla staden Borås var industrisamhällets nya stenstadshus främst ämnade för nya makthavare som grosshandlare, fabrikörer, bankdirektörer och ingenjörer. De tillhörde en snabbt framväxande samhällsklass som bland annat går under namnet Industriborgerskapet. Det var människor och familjer där snabba och höga inkomster formade en livsstil som markant skilde sig från hur det stora flertaget boråsare tidigare hade levt staden